

## N:o 8.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 13 Mars 1875.  
— — — — — Andra Kammarén den 13 —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående beviljade statsbidrag till vägars anläggning, bro och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.*

(Stats-Utskottets Utåtande N:o 16.)

S. A. K.

Riksdagen, som till behandling förehaft de uti Eders Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om Statsverkets tillstånd och behof gjorda framställningar om statsbidrags beviljande för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, får härmed i underdånighet anmäla följande i anledning deraf fattade beslut:

*A.) Väganläggningar och vägförbättringar.*

1:o) För anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar har Eders Kongl. Maj:t uti ofvanberörda nådiga proposition föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1876 anslå och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande samma belopp som för år 1875 anvisats eller 200,000 kronor.

Med

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar till Eders Kongl. Maj:ts disposition för år 1876 anvisat tvåhundrausen kronor.

2:o) Vid 1870 års riksdag blef för *anläggning af väg mellan Lycksele och Wilhelmina kyrkobyar i Vesterbottens län*, hvilket arbete enligt i nåder gillad plan beräknats kosta 160,095 R:dr, beviljadt ett understöd af 106,700 R:dr, deraf anvisats att utgå under åren 1871—1875 tillhopa 85,000 R:dr; och har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit att till arbetets fortsättande under år 1876 måtte anvisas tolf tusen kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har af Riksdagen bifallits.

3:o) För *anläggning af väg från Skröfvens by i Gellivara socken till gränsen mot Öfver-Kalix socken i Norrbottens län* har 1872 års Riksdag beviljat statsbidrag till belopp af 28,670 R:dr, hvaraf till utgående under åren 1873—1875 anvisats tillsammans 20,670 R:dr.

I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen till nämnda väganläggning för år 1876 anvisat af statsbidraget återstående 8,000 kronor, under vilkor att en fjerdedel deraf, eller 2,000 kronor, förblifver i Statskontoret inestående, till dess hela väganläggningen blifvit fullbordad och kunnat af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen efter afsyning godkännas.

4:o) För *anläggning af ny väg mellan Junosuando by i Pajala socken och Wittangi kyrkoby i Jukkasjärvi socken af Norrbottens län* beviljade 1874 års Riksdag ett anslag af 49,440 kronor, deraf till utgående under år 1875 anvisades 18,440 kronor, eller det belopp, som beräknats åtgå för anläggning af vägdelen från Junosuando till gränsen mot Jukkasjärvi lappmark och vidare till Junosuando masugnsby; och har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att i ytterligare afräkning å nämnda anslag må för år 1876 anvisas femtontusen kronor, hvilken nådiga framställning blifvit af Riksdagen bifallen.

5:o) För fortsatt bedrifvande af väganläggningen mellan *Norsjö och Malå kyrkobyar* i Vesterbottens län, hvartill Riksdagen år 1872 beviljat ett anslag af 50,000 R:dr, deraf till utgående under åren 1873—1875 anvisats 40,000 R:dr, har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, Riksdagen för år 1876 anvisat återstående tiotusen kronor, med vilkor dervid att ett belopp af 3,000 kronor skall förblifva i Statskontoret inestående, att lyftas först sedan Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förklarar väganläggningen på grund af verkställd afsyning vara enligt fastställd plan fullbordad.

6:o) Utaf det för väganläggning mellan *Asele och Dorothea kyrko-*  
*Bih. till Riksd. Prot. 1875. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 1 Häft.* 3

*byar* i Vesterbottens län vid 1872 års riksdag beviljade anslag af 40,600 R:dr, hvaraf till utgående under åren 1873—1875 anvisats 35,600 R:dr, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit och Riksdagen bifallit, att till utgående under år 1876 anvisas återstoden af det beviljade bidraget, femtusen kronor, under vilkor att 2,000 kronor deraf ej få lyftas, förr än Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen på grund af behörig afsyning förklarar arbetet vara jemlikt plan fulländadt.

7:o) För anläggning af *vinterväg* från *Jäckvik* vid *sjön Hornavans* *vestra strand* till *riksgränsen* i riktning mot *Saltenfjord* samt *uppförande af fjellstugor och stallar* vid *Sädwa*, *Arrajokk* och *Mirkinis*, beviljades vid 1873 års riksdag ett anslag af 34,650 R:dr, deraf till utgående under 1874 anvisades 9,500 R:dr, eller det belopp, som beräknades åtgå för vägens iordningställande från *Jäckvik* till *Arrajokk* och uppförandet af fjellstuga vid *Sädwa*, och till utgående år 1875, för fulländande af fjellstugan vid *Arrajokk* och väg derifrån till *Mirkinis* samt påbörjande af fjellstuga vid *Mirkinis* och af vägen derifrån till *norska gränsen*, 14,200 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen till utgående år 1876 anvisat af nämnda anslag återstående tiotusen niohundra femtio kronor.

#### B.) *Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.*

8:o) För understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt uppreprensning af åar och farleder* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1876 anvisa 30,000 kronor.

Det belopp, som till berörda ändamål vanligen anslagits, har utgjort 20,000 kronor årligen, men höjdes år 1874, af särskild anledning och för understödjande af ett betydligare rensningsföretag, till 40,000 kronor.

Då hvarken i Eders Kongl. Maj:ts proposition eller Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens till Eders Kongl. Maj:t afgifna generalförslag uppgifvits någon anledning att för år 1876 höja anslaget öfver det vanliga årliga beloppet, har Riksdagen ansett sig böra endast på det sätt bifalla Eders Kongl. Maj:ts berörda förslag, att för understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt uppreprensning af åar och farleder* anvisats ett belopp af tjugutusen kronor.

9:o) Vid 1873 års riksdag beviljades för åstadkommande af *ny farled från Uddevalla stads hamn till Kättegat genom Björnsund och Malösund* ett anslag motsvarande hälften af den beräknade kostnadssumman, eller 123,793 R:dr 50 öre, hvaraf 25,000 R:dr anvisades att utgå under år 1874 och 50,000 kronor under år 1875; och har Eders Kongl. Maj:t hos Riksdagen föreslagit anvisande till lyftning under år 1876 af 25,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen af nämnda anslag för år 1876 anvisat tjugufemtusen kronor.

10:o) För anbringande af en bro öfver Ätra-ån vid Vessige inom Hallands län och anläggning af nödiga anfartsvägar till samma bro, i öfverensstämmelse med därför af Majoren A. Remmer senast upprättade plan, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit beviljande af ett mot hälften af den beräknade kostnaden svarande anslagsbelopp af 25,000 kronor, att utgå under år 1876; hvartill Riksdagen lemnat bifall.

11:o) Till fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg, i enlighet med ett af Majoren Remmer uppgjort förslag, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bevilja ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 150,000 kronor, att utgå med en femtedel årligen under fem år, samt derå afräkningsvis för år 1876 å extra stat anvisa 30,000 kronor.

Riksdagen, som till fullo erkänner Trelleborgs sträfsamma framåtgående under den korta tid, det åtnjutit stadsprivilegier, samt nyttan af den ifrågavarande hamnanläggningens fullbordande, anser visserligen arbetsföretagets utförande böra af staten understödjas: men då staden bör kunna genom egen upplåning anskaffa en betydligare del af de erforderliga medlen, och ifrågavarande hamnanläggnings utförande ej heller synes vara för det allmänna af den vikt, att anslag utan återbetalningsskyldighet till högre belopp än Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit, eller 100,000 kronor, synts Riksdagen böra beviljas, har Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning endast på det sätt af Riksdagen bifallits, att till fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg, i enlighet med Majoren Remmers ofvanberörda förslag anvisats ett anslag utan återbetalningsskyldighet af etthundratusen kronor, att utbetalas med en femtedel, eller 20,000 kronor, under hvartdera af åren 1876—1880, under vilkor att Trelleborgs stad förbinder sig att, utan vidare anspråk på bidrag af allmänna medel, inom utgången af sistnämnda år hafva fullbordat arbetet enligt af Eders Kongl. Maj:t fastställd plan och derefter ständigt underhålla hamnen i sådant skick, att den kan för trafiken begagnas.

### C.) *Sjösänkningar och andra vattenaf tappningsföretag.*

12:o) Uti ofvannämnda nådiga proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaf tappningar, som företrädesvis afse att minska frostländigheten, måtte anvisas samma belopp som under de senare riksdagarne för enahanda ändamål beviljats, eller åttatiotusen kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen bifallit och till ofvannämnda ändamål för år 1876 beviljat ett anslag utan återbetalningsskyldighet af åttatiotusen kronor.

13:o) Till *befrämjande medelst lån af utdikningar och aflappningar af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag* har Eders Kongl. Maj:t äskat och Riksdagen till Eders Kongl. Maj:ts disposition för år 1876 anvisat etthundratusen kronor.

14:o) Såsom bidrag till *upprensning af Olandsåns nedra lopp från Valde qvarn till Kalriga fjärden af Östersjön* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till utgående under år 1876, anvisa ett försträckningsbelopp af 99,000 kronor, att återbetalas medelst erläggande, efter fem års förlopp från slutet af det år, inom hvilket lånemedlen utbekommits, af sex procent årligen utaf försträckningens hela belopp, af hvilken annuitet ränta efter fyra procent beräknas å ogulden hufvudstol och återstoden utgör afbetalning å densamma.

Det vid 1862—1863 års riksdag till upprensning af Olandsåns öfre del lemnade lån beviljades mot vilkor att efter fem års förlopp från slutet af det år, hvarunder lånet utbekommits, skulle betalas åtta procent å hela den lyftade lånesumman, hvaraf ränta skulle godtgöras efter fem för hundra å oguldna beloppet och det öfriga utgöra afbetalning derå. Att vid sådant förhållande för det nu begärda lånet bestämma en annuitet af endast sex procent, deraf fyra procent ränta och återstoden kapitalafbetalning, har synts Riksdagen så mycket mindre lämpligt och behöfligt, som sådant skulle utgöra en afvikelse från de hittills gällande allmänna villkoren i afseende å dylika statsbidrag och intressenterna sjelfva i sin underdåniga ansökning om statsbidrag ej ifrågasatt en lägre annuitet än den för förra lånet bestämda.

Riksdagen har därför på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förslag, att såsom bidrag till upprensning af Olandsåns nedre lopp från Valde qvarn till Kalriga fjärden af Östersjön anvisats, till utgående under år 1876, ett försträckningsbelopp af nittioniotusen kronor att återbetalas medelst erläggande, efter fem års förlopp från slutet af det år, inom hvilket lånemedlen utbekommits, af åtta procent årligen utaf försträckningens hela belopp, af hvilken annuitet ränta efter fem procent beräknas å ogulden hufvudstol och återstoden utgör afbetalning å densamma.

15:o) Beträffande slutligen såväl *vilkoren för erhållande och åtnjutande af statsbidrag till allmänna arbeten som kontrollen å arbetenas utförande, enligt fastställda planer*, har, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, Riksdagen beslutat, att nu gällande allmänna vilkor och föreskrifter i afseende å de statsbidrag, som blifvit anvisade för väganläggningar och vägför-

bättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, vattenkommunikationer samt sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, hvilka föreskrifter och villkor innefattas i Riksdagens underdåniga skrivelser den 23 Maj 1873 och den 23 April 1874, fortfarande skola blifva gällande.

Till upplysning om sammanlagda beloppet af de enligt denna skrifvelse beviljade anslags- och lånesummor bifogas ett deröfver uppgjordt sammandrag.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 13 Mars 1875.

---

**Sammandrag af de utaf Riksdagen år 1875 beviljade statsbidrag  
för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och  
hamnbyggnader samt vattenafslappningsföretag.**

	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa anslag och lån.
<b>A) <i>Väganläggningar och vägförbättringar.</i></b>					
Till fond för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar 200,000	—	—			
För väganläggning mellan <i>Lycksele</i> och <i>Wilhelmina</i> kyrkobyar i Vesterbottens län . . . . . 12,000	—	—			
För anläggning af väg från <i>Skröfven</i> inom Gellivara socken och Norrbottens län till <i>Öfver-Kalix</i> socken- gräns . . . . . 8,000	—	—			
För anläggning af väg mellan <i>Junosuando</i> by i Pajala soc- ken och <i>Vittangi</i> kyrkoby i Jukkasjärvi socken af Norrbottens län . . . . . 15,000	—	—			
För väganläggning mellan <i>Norsjö</i> och <i>Malå</i> kyrkoby- ar i Vesterbottens län . . 10,000	—	—			
För väganläggning mellan <i>Asele</i> och <i>Dorothea</i> kyr- kobyar i Vesterbottens län 5,000	—	—			
För anläggning af <i>vinterväg</i> från <i>Jäckvik</i> vid sjön <i>Horn- avans</i> <i>vestra strand</i> till <i>Riksgränsen</i> i riktning mot <i>Saltenfjord</i> samt uppföran-					
Transport 250,000	—	—			

	Anslag	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa anslag och lån.
Transport	250,000				
de af fjellstugor och stal- lar vid Sädva, Arrajökk och Mirkinis . . . . .	10,950		260,950		260,950
<b>B) Bro- och hamnbygg- nader.</b>					
Till fond för understödjande af mindre hamn- och bro- byggnader samt upprens- ning af åar och farleder	20,000				
För åstadkommande af ny farled från Uddevalla stads hamn till Kattegat genom Björnsund och Malösund.	25,000				
För anbringande af bro öfver Ätraån vid Vessige inom Hallands län och anlägg- ning af nödiga anfallsvä- gar till samma bro . . . .	25,000				
För fullbordande af hamnan- läggningen vid Trelleborg 100,000 kronor, deraf till utgående år 1876 anvisats	20,000		90,000		90,000
<b>C) Sjösenkningar och an- dra vattenaftappnings- företag.</b>					
Till fond för myrutsdikningar och vattenaftappningar till förminskande af frostlän- digheten . . . . .	80,000				
Transport	80,000		350,950		350,950



	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa anslag och lån.
Transport	80,000		350,950		350,950
Till <i>fond</i> för understödjande af <i>utdikningar</i> och <i>aftapp-</i> <i>ningar</i> af <i>sanka trakter</i> och <i>sjöar</i> till <i>beredande af</i> <i>odlingsföretag</i> . . . . .		100,000			
För upprepning af <i>Olands-</i> <i>åns nedre lopp</i> från <i>Wal-</i> <i>dequarn</i> till <i>Kalrigafjärden</i> af <i>Östersjön</i> . . . . .		99,000	80,000	199,000	279,000
Summa kronor			430,950	199,000	629,950